

Advies over het voorstel van decreet over inschrijvingsrecht

Vlaamse Onderwijsraad
Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel
T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18
www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies over het voorstel van decreet over inschrijvingsrecht

1	SITUERING.....	3
2	ALGEMENE OPMERKINGEN	3
2.1	INSCHRIJVEN IN HET BUITENGEWOON ONDERWIJS	3
2.2	VAN HET GOK-DECREET NAAR DE NIVEAUDECRETEN	3
2.3	INSCHRIJVINGSBELEID IN FUNCTIE VAN HET ONDERWIJSNIVEAU	3
2.4	INSCHRIJVINGSBELEID EN LOKALE OVERLEGPLATFORMEN (LOP's).....	4
2.5	INSCHRIJVINGSBELEID EN AFSTEMMING VAN VRAAG EN AANBOD	4
2.6	CENTRAAL INSCHRIJVINGSREGISTER	4
2.7	WETENSCHAPPELIJKE EVALUATIE VAN HET NIEUWE INSCHRIJVINGSBELEID.....	4
3	UITGANGSPUNTEN VAN HET INSCHRIJVINGSRECHT.....	5
3.1	BEVORDEREN VAN SOCIALE MIX EN SOCIALE COHESIE	5
3.2	INSCHRIJVINGSKANSEN NEDERLANDSTALIGE LEERLINGEN IN BRUSSEL	5
4	KRACHTLIJNEN VAN HET ADVIES	6
4.1	VOORSTEL VOOR HET BASISONDERWIJS	6
4.2	VOORSTEL VOOR HET SECUNDAIR ONDERWIJS.....	7
5	VOORRANGSGROEPEN.....	8
5.1	BROERS EN ZUSSEN EN KINDEREN VAN EIGEN PERSONEEL VAN DE SCHOOL	8
5.2	GEOBJECTIVEERDE VOORRANG VOOR NEDERLANDSTALIGEN IN BRUSSEL	9
5.3	VOORRANG CAMPUS	9
5.4	VAN VOORRANG (N)GOK NAAR DUBBELE CONTINGENTERING	10
6	DE GOK-INDICATOREN	11
6.1	BEPERKT INKOMEN	11
6.2	TAAL NIET NEDERLANDS.....	11
7	VOORRANGSPERIODES	12
7.1	BASISONDERWIJS.....	12
7.2	SECUNDAIR ONDERWIJS	12
8	ANDERE WIJZIGINGEN AAN HET INSCHRIJVINGSRECHT.....	12
8.1	ONDERTEKENEN PEDAGOGISCH PROJECT EN SCHOOLREGLEMENT.....	12
8.2	CAPACITEIT.....	12
8.2.1	<i>Basisonderwijs</i>	12
8.2.2	<i>Secundair onderwijs</i>	13
8.2.3	<i>Overtal</i>	13
8.3	WEIGERINGSGRONDEN	14

8.3.1	<i>Niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden</i>	14
8.3.2	<i>Twee inschrijvingen om afwisselend naar twee verschillende scholen te gaan</i>	14
8.3.3	<i>Uitbreiding mogelijkheid tot weigering definitief uitgesloten leerlingen</i>	14
8.3.4	<i>Draagkracht</i>	14
9	INSCHRIJVINGSMODALITEITEN	15
9.1	HET INSCHRIJVINGSREGISTER	15
9.2	START VAN DE INSCHRIJVINGEN	15
9.2.1	<i>Basisonderwijs</i>	15
9.2.2	<i>Secundair onderwijs</i>	16
9.3	GELDIGHEID VAN EEN INSCHRIJVING	16
10	PROCEDURE BIJ WEIGERING	16
10.1	INSCHRIJVINGEN VOOR VRIJGEKOMEN OF NIEUWE PLAATSEN	16
10.2	MEDEDELING VAN EEN NIET GEREALISEERDE INSCHRIJVING	17
11	AANMELDEN	17
11.1	UITGANGSPUNTEN	17
11.2	START VAN DE AANMELDINGSPROCEDURE	17
11.3	INSCHRIJVEN TIJDENS EEN AANMELDINGSPERIODE	17
11.4	LOKAAL OVERLEG	17
11.5	AANSLUITEN BIJ EEN LOP	18
11.6	MIDDELEN	18
11.7	ORDENINGSCRITEIA	18
11.7.1	<i>Basisonderwijs</i>	18
11.7.2	<i>Secundair onderwijs</i>	18
11.8	INSCHRIJVING NA AANMELDING	19
11.8.1	<i>Inschrijvingsregister en aanmeldingsregister</i>	19
11.8.2	<i>Bevestiging van de inschrijving</i>	19
11.8.3	<i>Weigeringsattesten</i>	19
11.9	GOEDKEURING VAN DE AANMELDINGSPROCEDURE	20
11.9.1	<i>Controle op de naleving van het decreet</i>	20
11.9.2	<i>De kalender</i>	20

1 Situering

Het Vlaams Parlement vroeg de Vlor om een advies te formuleren over een voorstel van decreet over het inschrijvingsrecht van enkele parlementsleden van de meerderheid.

De commissie Diversiteit en Gelijke Onderwijskansen met als voorzitter Jean Pierre Verhaeghe heeft dit advies voorbereid.

De Algemene Raad van de Vlor formuleerde het advies eenparig op 12 mei 2011.

2 Algemene opmerkingen

2.1 Inschrijven in het buitengewoon onderwijs

De Vlor stelt vast dat de stellers van het voorstel van decreet niets wijzigen aan de inschrijvingsprocedures voor het buitengewoon onderwijs en ook geen specifieke oplossingen hebben bedacht voor de inschrijvingsproblemen in het buitengewoon onderwijs. Om die reden doet de Vlor hier uitdrukkelijk geen uitspraken over inschrijven in het buitengewoon onderwijs. Het advies beperkt zich tot het gewoon basisonderwijs en het gewoon secundair onderwijs.¹

2.2 Van het GOK-decreet naar de niveaudecreten

De indieners van het voorstel van decreet halen de bepalingen over het inschrijvingsrecht uit het gelijkeonderwijskansendecreet en integreren ze in de niveaudecreten. Dit is al eerder gebeurd voor het ondersteuningsbeleid.

De Vlor vindt de opname van het inschrijvingsbeleid in de niveaudecreten positief. Deze aanpak past bij het uitgangspunt dat werken aan gelijke onderwijskansen een opdracht is voor elke school. De integratie van het inschrijvingsbeleid mag echter niet leiden tot een verwatering van de focus op gelijke onderwijskansen in de scholen.

2.3 Inschrijvingsbeleid in functie van het onderwijsniveau

Het voorstel van decreet dat nu voorligt, bevat nagenoeg dezelfde regeling voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs. De Vlor is hier geen voorstander van omwille van de verschillen tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs, bijvoorbeeld op het vlak van structuur, aanbod en de leeftijd van de leerlingen. Bovendien zijn er voor het basisonderwijs verschillende regio's met een algemeen capaciteitsprobleem, in het secundair onderwijs nog niet.

Niettemin wenst de Vlor de overheid te waarschuwen voor een meer algemeen capaciteitsprobleem in het secundair onderwijs als gevolg van de demografische evolutie. De gevolgen hiervan zijn nu al voelbaar in het basisonderwijs, maar zullen zeer binnenkort ook te voelen zijn in het secundair onderwijs. De raad

¹ In het advies wordt verder gesproken over basisonderwijs en secundair onderwijs. Hiermee wordt steeds het gewoon basisonderwijs en het gewoon secundair onderwijs bedoeld.

vraagt de overheid om deze demografische evolutie te monitoren, om proactief na te denken over de mogelijke gevolgen van deze demografische evolutie voor het secundair onderwijs en om de hervorming van het secundair onderwijs niet af te wachten alvorens hiervoor oplossingen te bedenken.

2.4 Inschrijvingsbeleid en lokale overlegplatformen (LOP's)

De Vlor merkt op dat dit voorstel van decreet niets wijzigt aan de bepalingen uit het gelijke onderwijskansendecreet over de LOP's. De Vlor vindt nochtans dat een goede implementatie van de voorstellen van de parlementsleden over aanpassingen aan het inschrijvingsrecht een betere lokale verankering vereisen van deze overlegplatformen.

2.5 Inschrijvingsbeleid en afstemming van vraag en aanbod

Voor de Vlor is het inschrijvingsbeleid slechts één van de mogelijke instrumenten om te werken aan capaciteitsproblemen van individuele scholen die een gevolg zijn van een gebrekkige afstemming tussen vraag en aanbod in een bepaalde regio. Andere mogelijkheden zijn initiatieven die groepen van ouders en leerlingen ondersteunen bij een schoolkeuze die minder voor de hand ligt, een gerichte ondersteuning van scholen die hun imago willen verbeteren of werken aan de wijze waarop ouders de kwaliteit van sommige scholen percipiëren.²

2.6 Centraal inschrijvingsregister

In het voorstel van decreet ontbreekt de invoering van een centraal inschrijvingsregister. Bijgevolg zullen ouders hun kind op twee plaatsen kunnen blijven inschrijven. Dubbele inschrijvingen kunnen alleen vermeden worden als scholen toegang krijgen tot een centraal inschrijvingsregister voor het onderwijs dat gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap en indien bij een nieuwe inschrijving, uitschrijving uit de school waar de leerling al ingeschreven is, mogelijk en verplicht wordt.³

2.7 Wetenschappelijke evaluatie van het nieuwe inschrijvingsbeleid

In zijn advies over de themazetting OBPWO 2011 stelt de Vlor voor dat de overheid de OBPWO-oproep 2011 benut om gelijktijdig met de implementatie van het nieuwe decreet onderzoek te laten opstarten.⁴ De Vlor herinnert de overheid hier aan dit advies en vraagt nogmaals uitdrukkelijk de wetenschappelijke evaluatie van het nieuwe inschrijvingsbeleid gelijktijdig te starten met de implementatie van het nieuwe inschrijvingsbeleid.

² Zie ook: Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de experimentele aanmeldingsprocedures](#), 25 november 2010, p. 14.

³ Zie ook: Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de experimentele aanmeldingsprocedures](#), 25 november 2010, p. 8 en p. 22.

⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de themazetting OBPWO 2011](#), 28 april 2011, p. 2 en 3.

3 Uitgangspunten van het inschrijvingsrecht

In de memorie van toelichting sommen de indieners van het voorstel van decreet vier uitgangspunten op voor het inschrijvingsrecht:

- Optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen;
- Vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie;
- Bevorderen van sociale mix en sociale cohesie;
- Beschermen van de inschrijvingskansen van Nederlandstalige leerlingen en behouden van het Nederlandstalig karakter van het onderwijs dat de Vlaamse Gemeenschap financiert of subsidieert in het tweetalig gebied Brussel.

De Vlor gaat in grote lijnen akkoord met deze uitgangspunten, maar wenst hieraan een vijfde uitgangspunt toe te voegen: het recht van alle leerlingen op inschrijving in de school of vestigingsplaats gekozen door henzelf en/of hun ouders.

Het voorstel van decreet vertaalt deze uitgangspunten in een zeer complexe regelgeving waarvan de toepassing niet vanzelfsprekend zal zijn voor scholen en ouders. Vooral voor kansarme ouders en ouders van kinderen met specifieke zorgnoden, is een goede ondersteuning een kritische voorwaarde. Bovendien blijkt deze regelgeving zoals ze in dit voorstel van decreet geformuleerd is, op enkele cruciale punten voor interpretatie vatbaar. De Vlor vraagt aan de leden van het Vlaams Parlement om op die punten zo te herformuleren dat zij geen aanleiding kunnen geven tot verschillende interpretaties.⁵

3.1 Bevorderen van sociale mix en sociale cohesie

De Vlor vraagt aan de leden van het Vlaams Parlement om het uitgangspunt 'bevorderen van sociale mix en sociale cohesie' meer te concretiseren voor het basisonderwijs als 'streven naar basisscholen waarvan de populatie de afspiegeling is van de populatie van de buurt'. Dit mag niet belemmeren dat basisscholen een ontmoetingsplaats zijn voor kinderen met een verschillende herkomst. Het recht op inschrijving in de school of vestigingsplaats gekozen door de ouders, kan hier voor een evenwicht zorgen.

3.2 Inschrijvingskansen Nederlandstalige leerlingen in Brussel

De Vlor vindt dat Nederlandstalige leerlingen in Brussel altijd moeten kunnen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De raad vindt dat het capaciteitsprobleem in Brussel geen probleem is van de Vlaamse Gemeenschap alleen.⁶ Over dit capaciteitsprobleem is overleg nodig met de Franstalige Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en de Commission communautaire française (COCOF).

⁵ Bijvoorbeeld 5.4, 9.3,10.1 en 10.2

⁶ Voor meer inzicht in de verschillende vormen van capaciteitsproblemen verwijst de Vlor hier naar: Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de experimentele aanmeldingsprocedures](#), 25 november 2010, p. 4 en p.14.

4 Krachtlijnen van het advies

In het basisonderwijs zijn er naast individuele scholen met een capaciteitsprobleem, regio's met een meer algemeen probleem van capaciteit of met een probleem van afstemming tussen vraag en aanbod.

Een inschrijvingsprocedure is een middel om de inschrijvingen te regelen, maar kan nooit een algemeen capaciteitsprobleem in een regio oplossen. Het aantal scholen dat op één of andere manier geconfronteerd wordt met een capaciteitsprobleem, is in het basisonderwijs veel groter dan in het secundair onderwijs.

In het secundair onderwijs zijn er momenteel slechts een beperkt aantal individuele scholen met een capaciteitsprobleem in het eerste jaar van de eerste graad of in bepaalde structuuronderdelen of studierichtingen en enkele regio's met een probleem van afstemming tussen vraag en aanbod. Er zijn geen regio's met een algemeen capaciteitsprobleem. Daarom is de Vlor voorstander van een specifieke oplossing voor het basisonderwijs en voor het secundair onderwijs.

De Vlor is voorstander van een eenvoudige, transparante en zo veel als mogelijk eenvormige inschrijvingsprocedure voor alle scholen die gefinancierd of gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap. Hij opteert voor een inschrijvingsprocedure die:

- bijdraagt tot een betere sociale mix in de scholen;
- een antwoord biedt op capaciteitsproblemen van individuele scholen en van scholen in een regio met een probleem van afstemming tussen vraag en aanbod;
- geen nodeloze administratieve lasten oplegt aan scholen zonder capaciteitsprobleem en die niet gelegen zijn in een regio met een probleem van afstemming tussen vraag en aanbod;
- geen nodeloze inspanningen vraagt van ouders;
- alle leerlingen gelijke kansen biedt op inschrijving in de school naar keuze.

De inschrijvingsprocedure die de Vlor voorstelt, gaat uit van de vaststelling dat een inschrijvingsprocedure alleen een effect kan hebben op de sociale mix in de scholen als scholen een capaciteitsprobleem hebben of gelegen zijn in een regio met een probleem van afstemming tussen vraag en aanbod.

Om te komen tot een betere sociale mix stelt de Vlor voor het basisonderwijs, voor het eerste jaar van het secundair onderwijs en voor nieuwe instromers in het tweede jaar van het secundair onderwijs daar waar zich capaciteitsproblemen stellen, een systeem van dubbele contingentering voor voor GOK-leerlingen en voor NGOK-leerlingen. Die dubbele contingentering is een efficiënte techniek om sociale mix te bereiken. Zij vermijdt jobbewegingen in de samenstelling van de schoolbevolking. Het systeem is makkelijker te communiceren aan ouders dan de gewone voorrang (N)GOK. Het belang voor ouders om niet-correcte informatie te geven over hun achtergrond vervalt. Zowel GOK-leerlingen als NGOK-leerlingen maken in dezelfde periode een evenredige kans op een inschrijving. Het onderscheid tussen scholen op het vlak van voorrang geven, vervalt.

4.1 Voorstel voor het basisonderwijs

De Vlor pleit voor een regeling waarbij alle scholen vooraf hun capaciteit bepalen en werken met een dubbele contingentering voor GOK-leerlingen en voor NGOK-leerlingen. Daartoe bepalen alle scholen op basis van de relatieve aanwezigheid van GOK-leerlingen in de gemeente of in het werkingsgebied van het LOP, hoeveel GOK-leerlingen en hoeveel NGOK-leerlingen ze zouden moeten inschrijven om te komen tot een populatie die de spiegel is van de relatieve aanwezigheid van GOK-leerlingen in hun gemeente of in het werkingsgebied van het LOP. LOP's kunnen hiervoor ook deelgebieden afbakenen.

Alle scholen werken met een inschrijvingsregister met een kolom voor GOK-leerlingen en een kolom voor NGOK-leerlingen.

In een eerste periode schrijven de scholen broers en zussen en de kinderen van het eigen personeel in. Zij worden opgetekend in de kolom GOK of NGOK.

In een tweede periode van vier weken schrijven de scholen alle andere leerlingen in, opnieuw in de ene of de andere kolom.

Zodra een contingent vol is, worden de bijkomende inschrijvingen voor dat contingent, in het inschrijvingsregister genoteerd als 'uitgesteld'. Zolang er in een contingent plaats is, schrijven de scholen gewoon verder in voor dat contingent. Als na afsluiting van die tweede inschrijvingsperiode de capaciteit bereikt is, wordt voor de leerlingen waarvan de inschrijving uitgesteld werd, geen inschrijving gerealiseerd. Zij krijgen een attest van niet gerealiseerde inschrijving. Als na afsluiting van de tweede inschrijvingsperiode blijkt dat er in het ene contingent nog vrije plaatsen zijn, terwijl er voor het andere contingent uitgestelde inschrijvingen zijn, worden de uitgestelde inschrijvingen alsnog gerealiseerd.

Indien er na afsluiting van de tweede periode nog plaatsen vrij zijn, worden alle leerlingen die een inschrijving vragen, ingeschreven tot het einde van het schooljaar of tot op het ogenblik dat de capaciteit bereikt is.

SCHOLEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

In Brussel wordt na de inschrijving van broers en zussen en kinderen van eigen personeel, een bijkomende voorrangperiode ingelast voor de voorrang voor Nederlandstalige leerlingen. Ook die leerlingen worden in het ene of in het andere contingent opgenomen.

SCHOLEN EN/OF REGIO'S MET EEN PROBLEEM VAN AFSTEMMING TUSSEN VRAAG EN AANBOD

In scholen of regio's die kampen met een probleem van afstemming tussen vraag en aanbod wordt de inschrijvingsprocedure een aanmeldingsprocedure. Scholen kunnen individueel werken met een aanmeldingsprocedure of deelnemen aan een centrale aanmeldingsprocedure.

Ook met een aanmeldingsprocedure worden broers en zussen en de kinderen van het eigen personeel eerst ingeschreven en wordt er gewerkt met dubbele contingering GOK/NGOK. Omdat het aantal vragen tot inschrijving groter is dan het aanbod, moeten de vragen tot inschrijvingen bijkomend geordend worden. Die ordening gebeurt met één of meerdere ordeningscriteria die het decreet toelaat.

4.2 Voorstel voor het secundair onderwijs

De Vlor vindt het voor het secundair onderwijs niet nodig om scholen zonder capaciteitsproblemen te verplichten om voor alle inschrijvingen te werken met voorrangsgroepen. Scholen zonder capaciteitsproblemen moeten alle leerlingen die aan de toelatingsvoorwaarden voldoen en waarvoor zij geen andere weigeringsgrond kunnen invoeren, gewoon inschrijven. De verplichting om met voorrangsgroepen te werken, creëert alleen maar nodeloze administratieve lasten voor het overgrote deel van de scholen. Scholen die geen maximumcapaciteit bepaald hebben, kunnen dus geen leerlingen weigeren op basis van capaciteit.

Scholen die al dan niet proactief kiezen om een maximumcapaciteit vast te leggen voor hun eerste jaar van de eerste graad of voor nieuwe inschrijvingen voor het tweede jaar van de eerste graad waar zich capaciteitsproblemen stellen, kunnen kiezen tussen twee werkwijzen:

- 1 Zij schrijven gewoon alle leerlingen in op basis van een dubbele contingentering (N)GOK. Indien in enkele scholen één van beide contingenten toch zou vollopen, worden de inschrijving van de volgende leerlingen voor het contingent dat vol is, uitgesteld. Na afloop van de periode voor dubbele contingentering, kunnen de uitgestelde inschrijvingen alsnog gerealiseerd worden in de vrij gebleven plaatsen in het andere contingent. Zodra de capaciteit bereikt is, worden geen inschrijvingen meer gerealiseerd.
- 2 Zij maken gebruik van een aanmeldingsprocedure waarbij zij de voorrangsgroepen respecteren die het decreet voorziet en één of een combinatie van de ordeningscriteria gebruiken die het decreet toelaat en die ze afgesproken hebben in het LOP of overlegt hebben met de andere scholen in hun gemeente. ⁷

5 Voorrangsgroepen

5.1 Broers en zussen en kinderen van eigen personeel van de school

De Vlor is voorstander van het behoud van de voorrang voor broers en zussen en kinderen van het eigen personeel van de school in het basisonderwijs, in het eerste jaar van de eerste graad van het secundair onderwijs en in het tweede jaar van de eerste graad van het secundair onderwijs daar waar zich problemen van capaciteit stellen.⁸

De voorrang voor broers en zussen wordt maatschappelijk zeer breed gedragen. Kinderen uit het basisonderwijs kunnen nog niet alleen naar school gaan en het is niet evident om verschillende jonge kinderen uit eenzelfde gezin elke dag naar verschillende scholen heen en weer te brengen. Als meerdere kinderen uit eenzelfde gezin naar dezelfde school gaan, heeft dit ook positieve gevolgen voor de betrokkenheid van de ouders bij de school.

Voor leerlingen van de overige leerjaren van het secundair onderwijs vindt de Vlor die motivering voor de voorrang van broers en zussen en de meerwaarde ervan minder evident. Volgens de principes van een goede schoolloopbaan, moeten ouders en leerlingen bij de overgang van het basisonderwijs naar secundair onderwijs keuzes maken op basis van talenten, interesses en competenties. De schoolkeuze van een broer of zus mag daarbij geen rol spelen. De Vlor stelt daarom voor om de voorrang voor broers en zussen in de hogere leerjaren van het secundair onderwijs af te schaffen.

De Vlor ondersteunt de invoering van de voorrang voor kinderen van het eigen personeel van de school in het basisonderwijs, in het eerste jaar van de eerste graad van het secundair onderwijs en in het tweede jaar van de eerste graad van het secundair onderwijs daar waar zich problemen van capaciteit stellen. Dat het eigen personeel van de school zijn kinderen inschrijft, getuigt van het vertrouwen in de kwaliteit van die school. Indien leerkrachten van een school met overwegend GOK-leerlingen, hun kinderen inschrijven in de eigen school, kan dit andere kansrijke ouders aanzetten om hun kinderen in te schrijven. Bovendien gaat dit over een zeer klein aantal kinderen dat op zich slechts een zeer beperkte invloed zal hebben op de samenstelling van de populatie van de school. Voorrang geven aan de kinderen van het eigen personeel,

⁷ Zie verder 11.4

⁸ Op dit punt was er een minderheidsstandpunt van VSK, ACW en het Minderhedenforum. Zij pleiten voor de schrapping van de voorrang voor broers en zussen in heel het secundair onderwijs op basis van dezelfde motivering als voor de hogere leerjaren van het secundair onderwijs.

zal in de scholen bijdragen tot een breder draagvlak voor het inschrijvingsbeleid. De Vlor vraagt om in Brussel deze voorrangsgroep vóór te laten gaan op de geobjectiveerde voorrang voor Nederlandstalige leerlingen.

Het decreet machtigt de Vlaamse Regering om te bepalen wie eigen personeel is. De Vlor is voorstander van een omschrijving die alle eigen personeelsleden van een school omvat en die uitgaat van een zekere duurzaamheid van de band van het personeelslid met de school. Hij vraagt aan de minister om zijn omschrijving heel duidelijk te motiveren en te overleggen.

5.2 Geobjectiveerde voorrang voor Nederlandstaligen in Brussel

Volgens de indieners van het voorstel is de geobjectiveerde voorrang voor Nederlandstaligen in Brussel bedoeld om het Nederlandstalig karakter te behouden van het onderwijs dat de Vlaamse Gemeenschap financiert of subsidieert in Brussel. Ook voor de Vlor is het Nederlandstalig karakter van het onderwijs dat de Vlaamse Gemeenschap financiert of subsidieert in Brussel een belangrijk aandachtspunt. De Vlor vraagt aan de overheid om grondig te evalueren wat het effect is van deze maatregel en of hij inderdaad bijdraagt tot de bescherming van het Nederlandstalig karakter van het onderwijs dat de Vlaamse Gemeenschap financiert of subsidieert in Brussel.

De Vlor stelt vast dat elke wijziging in de situatie en in de regels voor Brussel gevolgen heeft voor de scholen in de Vlaamse rand rond Brussel. Steeds meer scholen krijgen daar capaciteitsproblemen die een gevolg zijn van de capaciteitsproblemen in de Brusselse scholen. De scholen in de Vlaamse Rand ervaren daardoor ook steeds meer de nood aan mogelijkheden om hun Nederlandstalig karakter te bewaren. De Vlor verwijst hier ook naar paragraaf 11.5 van dit advies.

5.3 Voorrang campus

In het voorstel van decreet mag het schoolbestuur bij de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs voorrang geven aan leerlingen van basisscholen waarvan één of meerdere vestigingsplaatsen gelegen zijn binnen eenzelfde of aaneensluitende kadastrale percelen, of gescheiden zijn door hetzij maximaal twee kadastrale percelen hetzij een weg.

De Vlor vraagt aan de leden van het Vlaams Parlement om deze voorrang uit het voorstel te schrappen. Het voordeel van deze voorrang voor de betrokken leerlingen weegt niet op tegen zijn ongewenste neveneffecten:

- Ouders gaan al een secundaire school kiezen, bij de inschrijving van hun kleuter;
- Ouders die kiezen voor een basisschool waaraan geen secundaire school verbonden is, worden later sterk beperkt in hun keuze voor een secundaire school;
- Heel wat ouders zullen in de loop van het lager onderwijs hun kinderen van school veranderen en hen voor de laatste leerjaren van de lagere school inschrijven in een basisschool die verbonden is aan de secundaire school van hun keuze;
- Secundaire scholen die een campus delen met een basisschool hoeven niet meer te werken aan desegregatie, zij kunnen de verantwoordelijkheid hiervoor afschuiven op de aangrenzende basisschool.

5.4 Van voorrang (N)GOK naar dubbele contingentering

Het voorstel verplicht in een werkingsgebied van een LOP de voorrang voor leerlingen die voldoen aan de gelijkekansenindicatoren voor scholen met een klein aantal leerlingen dat voldoet aan de gelijkekansenindicatoren (voorrang GOK). De voorrang voor kinderen die niet voldoen aan de gelijkekansenindicatoren wordt verplicht voor scholen gelegen in een werkingsgebied van een LOP met veel leerlingen die voldoen aan de gelijke kansenindicatoren (voorrang NGOK). De voorrang (N)GOK wordt mogelijk voor scholen die niet gelegen zijn in het werkingsgebied van een LOP, in die scholen is de voorrang NGOK alleen mogelijk als het aantal GOK-leerlingen meer dan 10 % afwijkt van de relatieve aanwezigheid in de gemeente.

De Vlor vraagt om de voorrang (N)GOK overal te schrappen en in het basisonderwijs, in het eerste jaar van het secundair onderwijs en voor nieuwe inschrijvingen in het tweede jaar van de eerste graad als zich daar specifieke capaciteitsproblemen voordoen, te vervangen door een veralgemening van een eenvormig en transparant systeem van dubbele contingentering.⁹ Elke school geeft dan, ongeacht de samenstelling van haar schoolbevolking, gelijktijdig voorrang aan een percentage GOK-leerlingen en aan een percentage NGOK-leerlingen. Een dubbele contingentering leidt in erg gesegregeerde regio's waar zich capaciteitsproblemen voordoen, sneller tot meer sociale mix dan een enkelvoudige voorrang (N)GOK. Ze is bovendien gemakkelijker te organiseren en eenvoudig te communiceren. Aan de ouders kan men uitleggen dat er een evenredige verdeling wordt nagestreefd. Zij voorkomt tevens dat scholen het ene jaar te veel GOK-leerlingen hebben en het andere jaar te veel NGOK-leerlingen. Ouders zullen ook minder geneigd zijn om verkeerde informatie te geven om tot een categorie te behoren die meer kansen zou geven op een inschrijving.

De Vlor vraagt om in scholen die geen aanmeldingsprocedure gebruiken of niet deelnemen aan een centrale aanmeldingsprocedure, de inschrijvingsperiode op basis van dubbele contingentering te beperken tot vier weken. Deze beperking leidt tot een grotere eenvormigheid en meer transparantie van het inschrijvingssysteem. Zij voorkomt ook dat leerlingen voor wie de inschrijving uitgesteld werd, al te lang moeten wachten op de realisatie van een inschrijving.

De Vlor stelt vast dat in een basisschool de relatieve aanwezigheid in het kleuteronderwijs veel kan verschillen met de relatieve aanwezigheid in de lagere school. Daarom vraagt hij om in het voorstel ook expliciet op te nemen dat de relatieve aanwezigheid afzonderlijk kan berekend worden voor de verschillende niveaus die het LOP bepaalt. In regio's zonder LOP moet dit ook kunnen in overleg tussen de verschillende basisscholen van een gemeente.

De Vlor merkt op dat nu in het decreet de voorrang (N)GOK niet altijd op dezelfde manier omschreven is. Indien deze bepaling behouden blijft, vraagt de Vlor om de voorrang (N)GOK overal te omschrijven als 'voorrang verlenen aan leerlingen die voldoen aan één of meer van de indicatoren vermeld in paragraaf 3, of aan leerlingen die niet voldoen aan één van de indicatoren vermeld in paragraaf 3'.

Hetzelfde artikel bepaalt dat schoolbesturen voor één of meer van hun scholen die gelegen zijn in het LOP de voorrang (N)GOK toepast.¹⁰ Indien de parlementsleden beslissen om deze bepaling te behouden, dan vraagt de Vlor om hier duidelijk te schrijven dat het schoolbestuur voor al zijn scholen in dat LOP de voorrang (N)GOK moet toepassen. De huidige redactie van het artikel laat toe dat een schoolbestuur aan

⁹ Zie ook paragraaf 4 van dit advies

¹⁰ In Art. 37septies, §1 toegevoegd aan het decreet basisonderwijs door Art.II. 10 van het voorstel van decreet

de verplichting om voorrang (N)GOK te geven kan voldoen door slechts in één van zijn scholen in die LOP-regio de voorrang (N)GOK toe te passen.

De Vlor stelt vast dat het voorstel om de voorrang (N)GOK over het gehele systeem van voorrangsgroepen en ordeningscriteria heen te leggen, de ordening van de leerlingen nodeloos compliceert. Het is veel eenvoudiger en het leidt tot precies dezelfde resultaten om de voorrang (N)GOK toe te passen vóór de ordening van de restgroep. De toepassing van de dubbele contingentering die de Vlor voorstelt, gebeurt van meet af aan bij alle voorrangsgroepen.

6 De GOK-indicatoren

De GOK-indicatoren voor inschrijving verschillen van de GOK-indicatoren voor het ondersteuningsbeleid. Dit is verwarrend voor alle betrokkenen. De Vlor vindt dit geen goede zaak en vraagt aan de parlementsleden om voor het inschrijvingsrecht dezelfde indicatoren te gebruiken als voor het ondersteuningsbeleid.

6.1 Beperkt inkomen

De parlementsleden geven in hun voorstel aan de Vlaamse Regering de opdracht om deze indicator verder te operationaliseren. Voor de Vlor blijft het ontvangen van een schooltoelage hier de beste indicator, zeker met de automatische toekenning in het vooruitzicht. Hij dringt nogmaals aan bij de overheid om snel werk te maken van deze automatische toekenning.

Deze indicator is inderdaad niet voor 100 % dekkend. Het probleem blijft hier de eerste inschrijving van het oudste kind van een gezin. Het omnio-statuut, het recht op een hogere betaling van de ziektekosten, is ook een goede indicator, maar is evenmin dekkend omdat een gezin dit statuut zelf moet aanvragen en de grote meerderheid van de gezinnen die er voor in aanmerking komen, dit (nog) niet gedaan hebben. Andere mogelijkheden zijn volgens de Vlor: gezinnen onder schuldbemiddeling, gegevens van het OCMW. De Vlor waarschuwt wel voor een keuze voor een indicator die ertoe leidt dat de ouders bij de inschrijving zelf moeten aangeven of zij onder één van deze categorieën vallen. De regeling die de overheid uitwerkt, moet mensen in hun waardigheid laten, maar ook de school duidelijkheid geven.

6.2 Taal niet Nederlands

'Taal niet Nederlands' verdwijnt als indicator om voorrang te krijgen bij inschrijving. De leerlingen die alleen scoren op de indicator 'taal niet Nederlands', behoren bijgevolg voortaan tot de categorie NGOK.

De Vlor waarschuwt de parlementsleden dat deze indicator geldt voor een zeer heterogene groep waarvan bovendien de samenstelling grondig verschilt van plaats tot plaats. Om die reden zal deze indicator in de Vlaamse Rand bijvoorbeeld heel andere effecten hebben dan bijvoorbeeld in Leuven. De Vlor vreest voor ongewenste effecten in de Vlaamse Rand. In sommige scholen in de Vlaamse Rand is het als gevolg van een grote toevloed van Franstalige leerlingen erg moeilijk geworden om hun Nederlandstalig karakter te behouden. De Vlor vraagt om deze indicator voorlopig te behouden en grondig te onderzoeken wat het effect is van deze indicator en hem te blijven behouden indien de ongewenste effecten van de schrapping van de indicator 'taal niet Nederlands' groter zijn dan de voordelen.

7 Voorrangsperiodes

Het voorstel van decreet bevat duidelijke bepalingen over de verschillende voorrangsperiodes en de volgorde van die voorrangsperiodes.

7.1 Basisonderwijs

De Vlor stelt voor om in het basisonderwijs te werken met twee voorrangsperiodes:

- 1 Een voorrangsperiode voor broers en zussen en voor kinderen van eigen personeelsleden, met eventueel bij gebruik van een aanmeldingsprocedure, een rangordening op basis van één of meerdere van de rangordecriteria die het decreet toelaat;
- 2 Een periode voor de dubbele contingentering, met eventueel bij gebruik van een aanmeldingsprocedure, een rangordening in elk contingent op basis van één of meerdere van de rangordecriteria die het decreet toelaat.

7.2 Secundair onderwijs

In het secundair onderwijs is er alleen een periode voor de dubbele contingentering (N)GOK in scholen die een maximumcapaciteit hebben bepaald voor hun eerste jaar van de eerste graad en, indien zich daar een specifiek capaciteitsprobleem stelt, hun tweede jaar van de eerste graad.

Volgens de Vlor zijn er geen voorrangsperiodes nodig voor inschrijvingen voor de hogere leerjaren van het secundair onderwijs.

8 Andere wijzigingen aan het inschrijvingsrecht

8.1 Ondertekenen pedagogisch project en schoolreglement

Het voorstel zegt alleen dat het schoolbestuur het pedagogisch project en het schoolreglement moet aanbieden aan de ouders. De Vlor vraagt aan de parlementsleden om hier uitdrukkelijk in te schrijven dat het schoolbestuur die documenten ook moet toelichten en dat ouders bij de inschrijving het pedagogisch project 'voor akkoord' moeten ondertekenen.

8.2 Capaciteit

8.2.1 Basisonderwijs

De Vlor gaat akkoord met de verplichting voor alle basisscholen om hun capaciteit te bepalen. Deze verplichting zal alle betrokkenen toelaten om een exact beeld te krijgen van de aard en omvang van het capaciteitsprobleem in het basisonderwijs. De Vlor vraagt om een duidelijke definitie van capaciteit in het decreet op te nemen.

De raad vraagt om in het basisonderwijs ook toe te laten dat schoolbesturen hun capaciteit bepalen op het niveau van de leerlingengroep en specifiek voor het lager onderwijs toe te laten hun capaciteit te bepalen voor een geboortjaar.

De mogelijkheid om hun capaciteit te bepalen voor een geboortjaar mag niet voor gevolg hebben dat leerlingen van 5 jaar of van 7 jaar niet meer kunnen inschrijven in het eerste leerjaar of dat leerlingen van 13 of 14 jaar die nog geen 8 jaar lager onderwijs gevolgd hebben, geweigerd worden in het lager onderwijs.

De Vlor volgt de argumentatie niet dat capaciteitsbepaling op het niveau van de leerlingengroep onwerkbaar zou zijn of alleen maar of te veel zou leiden tot misbruiken zoals segregatie binnen de school. Het decreet basisonderwijs staat de directie immers toe om leerlingen te groeperen volgens eigen pedagogische inzichten. De afschaffing van de mogelijkheid de capaciteit op het niveau van de leerlingengroep te bepalen, zal misbruiken van die autonomie niet tegengaan. Ze ontnemt scholen wel de autonomie om deze mogelijkheid positief aan te wenden.

8.2.2 Secundair onderwijs

De Vlor vraagt om de verplichting om capaciteit te bepalen voor het eerste en het tweede jaar van het secundair onderwijs alleen in te schrijven voor scholen die in hun eerste jaar en in het tweede jaar indien er zich specifieke capaciteitsproblemen stellen, willen werken met dubbele contingentering of met een aanmeldingsprocedure.

Voor de andere leerjaren vindt de Vlor het niet nuttig om aan alle secundaire scholen te verplichten om vooraf hun capaciteit te bepalen. De overgrote meerderheid van de secundaire scholen heeft geen capaciteitsprobleem. Bovendien is het in het secundair onderwijs erg moeilijk om vooraf de capaciteit te bepalen. De Vlor stelt voor om de secundaire scholen wel te verplichten om zodra de capaciteit bereikt is voor een school, een vestigingsplaats of een structuuronderdeel, dat mee te delen aan het LOP of aan AgODi. Een school kan pas weigeren op basis van capaciteit nadat zij heeft meegedeeld dat de betrokken school of vestigingsplaats of het betrokken structuuronderdeel vol is. Deze verplichting zal bijdragen tot meer transparantie.

8.2.3 Overtal

Het voorstel breidt het aantal categorieën uit waarvoor een school in overtal kan gaan.

De Vlor gaat akkoord met deze uitbreiding, maar vindt dat overtal een uitzondering moet blijven.

De Vlor vraagt ook om te vermijden dat scholen de facto verplicht worden om leerlingen uit het eigen internaat in overtal te nemen. Dit hoeft niet indien bij de ordeningscriteria aan het domicilieadres de feitelijke verblijfplaats van de leerling wordt toegevoegd en die feitelijke verblijfplaats geoperationaliseerd wordt als de plaats waar het kind tijdens het schooljaar gedurende de week verblijft en overnacht.

8.3 Weigeringsgronden

8.3.1 Niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden

Een school kan een leerling inschrijven die op het ogenblik van de inschrijving niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoet onder opschortende voorwaarde dat hij op de dag van de effectieve instap aan de toelatingsvoorwaarden voldoet. De Vlor vindt dat deze bepaling geen bijkomende administratieve lasten voor gevolg mag hebben voor de scholen. Deze kinderen zijn ingeschreven en worden zo aangeduid in het inschrijvingsregister.

8.3.2 Twee inschrijvingen om afwisselend naar twee verschillende scholen te gaan

Principieel stemt de Vlor in met deze nieuwe weigeringsgrond, maar hij vindt het moeilijk om deze weigeringsgrond verder te operationaliseren. Het kan niet zijn dat de betrokken directeurs in de plaats van de ouders moeten beslissen in welke school de leerling uiteindelijk ingeschreven blijft. Ouders hebben altijd het recht om uit te maken naar welke school hun kind gaat. Als zij het hierover niet eens zijn, dan moeten zij met hun geschil naar de gewone rechter. Indien de ouders of één van de ouders een bemiddeling vragen, dan kan het LOP of het bemiddelingsteam voor een school die buiten de werkingsgebieden van de LOP's gelegen is, nooit bemiddelen tussen de ouders, maar enkel tussen de school die weigert en de ouder die klacht indient tegen die weigering. Deze weigeringsgrond mag echter nooit voor gevolg hebben dat een kind niet meer naar school gaat. Als de ouders geen keuze kunnen maken, blijft het kind ingeschreven in de school waar het al ingeschreven was. De Vlor vraagt aan de overheid om dit te verduidelijken in een omzendbrief.

8.3.3 Uitbreiding mogelijkheid tot weigering definitief uitgesloten leerlingen

De mogelijkheid tot weigering van een definitief uitgesloten leerling wordt uitgebreid naar het lopende schooljaar. De uitbreiding naar de school waar de inschrijving normaliter zou doorlopen, bestond al. De Vlor merkt op dat hier het inschrijvingsrecht interfereert met het tuchtrecht. Volgens het decreet basisonderwijs kan een schoolbestuur een leerling ook definitief uitsluiten voor al zijn scholen.¹¹ Volgens de Vlor is deze sanctie disproportioneel.

8.3.4 Draagkracht

De ervaringsdeskundigen, de Gezinsbond, het Minderhedenforum, de sociale partners, OKO, VSK en VVS vragen aan de parlementsleden om deze bepaling te herschrijven in de termen van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

ACOD, COC, COV, GO!, OVSG, POV en VSKO willen hiervoor de uitkomst van het debat over leerzorg afwachten.

¹¹ Decreet Basisonderwijs, Art.32§1

Het voorstel van decreet voegt aan de draagkrachtbepaling van het decreet Gelijke Onderwijskansen toe dat de ouders van een leerling na de uitspraak van de Commissie Leerlingenrechten nog één maand de tijd krijgen om hun kind in een andere school in te schrijven. Dit betekent dat leerlingen waarvan een school vindt dat zij voor hen over onvoldoende draagkracht beschikt, vanaf het ogenblik waarop de beslissing genomen is, nog meer dan twee maanden op die school kunnen blijven. Dit is volgens de Vlor onverantwoord lang, zowel voor de leerling als voor de school.

De Vlor vraagt om hier de termijn van 21 kalenderdagen waarover de Commissie Leerlingenrechten volgens het voorstel beschikt, gevoelig in te korten en toe te voegen dat de Commissie Leerlingenrechten dit soort klachten prioritair moet behandelen.

9 Inschrijvingsmodaliteiten

9.1 Het inschrijvingsregister

Het voorstel van decreet machtigt de Vlaamse Regering om een model van inschrijvingsregister te bepalen. De Vlor vraagt aan de Vlaamse Regering om in een elektronisch model van inschrijvingsregister te voorzien dat eenvoudig en transparant is, de mogelijkheid tot dubbele contingentering voorziet en aan alle betrokkenen rechtszekerheid biedt. Het inschrijvingsregister wordt volgens de Vlor best ook gekoppeld aan een centraal inschrijvingsregister en zou best compatibel zijn met de manier waarop scholen hun gegevens doorgeven aan de overheid.

Scholen die met een aanmeldingssysteem werken, moeten hun aanmeldingsregister zonder bijkomende administratieve lasten nadien kunnen gebruiken als of invoegen in het inschrijvingsregister.

9.2 Start van de inschrijvingen

Het voorstel van decreet bepaalt dat de eerste schooldag van februari de vroegste inschrijvingsdatum is.

9.2.1 Basisonderwijs

Voor het basisonderwijs kan de eerste schooldag van februari als vroegste inschrijvingsdatum behouden blijven, met uitzondering van de broers en zussen en kinderen van eigen personeelsleden. De Vlor vraagt om in het decreet in te schrijven dat broers en zussen en kinderen van eigen personeelsleden kunnen ingeschreven worden vanaf 1 oktober van het voorafgaande schooljaar. De argumentatie in de memorie van toelichting gaat immers niet op voor deze kinderen. Die ouders hebben hun schoolkeuze al gemaakt en zijn al vertrouwd met het pedagogisch project en het schoolreglement. Om toeleidingsacties zoals 'School in zicht' te kunnen organiseren, is het nodig om te weten hoeveel plaatsen er nog vrij zijn na de inschrijving van broers en zussen en kinderen van eigen personeel. Die inschrijvingen gebeuren dus best vooraf.

Broers en zussen en kinderen van eigen personeelsleden verliezen hun voorrang als ze niet ingeschreven zijn op het ogenblik dat hun inschrijvingsperiode eindigt.

9.2.2 Secundair onderwijs

Voor het secundair onderwijs valt deze datum volgens de Vlor veel te vroeg in het schooljaar. De Vlor vraagt om hiervoor de vroegste inschrijvingsdatum vast te leggen op de eerste schooldag na de paasvakantie. Dit sluit veel beter aan bij het studiekeuzetraject dat de leerlingen in het laatste jaar van het basisonderwijs doorlopen. Een secundaire school die werkt met een aanmeldingsprocedure kan die aanmeldingsprocedure starten op de eerste schooldag van de laatste week voor de start van de paasvakantie.

9.3 Geldigheid van een inschrijving

In principe geldt een inschrijving in een school voor de duur van de hele schoolloopbaan in die school en over de vestigingsplaatsen heen. In het voorstel van decreet wordt hierop een uitzondering gemaakt wanneer een leerling kiest voor een volzet structuuronderdeel of vestigingsplaats.¹²

De Vlor wil dat dit artikel duidelijk aangeeft dat studieveranderingen die mogelijk zijn op basis van het oriënteringsattest dat de leerling behaald heeft tijdens het voorafgaand schooljaar in dezelfde school, bij de start van een schooljaar niet kunnen worden geweigerd, zelfs als de maximumcapaciteit bereikt is.

10 Procedure bij weigering

10.1 Inschrijvingen voor vrijgekomen of nieuwe plaatsen

Het voorstel van decreet bepaalt dat voor bijkomende inschrijvingen door vrijgekomen plaatsen of verhoogde capaciteit de chronologie van de geweigerde inschrijvingen wordt gerespecteerd tot op het einde van het schooljaar.

De Vlor vraagt om hier te schrijven dat ook de volgorde van het inschrijvingsregister wordt gerespecteerd. Dit zal de chronologie zijn van de inschrijvingen voor scholen en leerjaren waarvoor geen aanmeldingsprocedure werd opgezet, dus in het merendeel van de gevallen. Daar waar gewerkt werd met een aanmeldingsprocedure werden de leerlingen gerangschikt op basis van andere criteria, en moet bij latere inschrijvingen voor vrijgekomen plaatsen of nieuwe plaatsen, diezelfde rangschikking kunnen gebruikt worden. Zo niet, zijn de scholen die een aanmeldingssysteem gebruiken, verplicht om op een bepaald ogenblik hun inschrijvingsregister anders te ordenen dan hun aanmeldingsregister.

De Vlor vraagt een bijsturing van de regeling die scholen verplicht om het hele schooljaar bij elke vrijgekomen plaats de volgorde te respecteren van het inschrijvingsregister en één voor één die ouders te contacteren met de vraag of zij nog een inschrijving willen realiseren. De raad stelt voor om de verplichting om de volgorde van de lijst te respecteren alleen te behouden voor kleuters die instappen, maar voor de andere inschrijvingen die verplichting te beperken tot 1 oktober van het nieuwe schooljaar.

¹² Art. V.5 dat een Art. 110/1 invoert in de Codex Secundair Onderwijs, §3, 2de lid.

10.2 Mededeling van een niet gerealiseerde inschrijving

Het voorstel bepaalt dat het schoolbestuur bij een niet gerealiseerde inschrijving op basis van capaciteit aan de ouders meedeelt op welke plaats van het inschrijvingsregister hun kind staat.

Deze mededeling is volgens de Vlor niet relevant voor de betrokken ouders. Voor de ouders en leerlingen is het alleen relevant om te weten hoeveel niet ingeschreven leerlingen er gunstiger gerangschikt zijn in het inschrijvingsregister.

11 Aanmelden

11.1 Uitgangspunten

De Vlor onderschrijft de uitgangspunten voor de aanmeldingsprocedure zoals ze opgenomen zijn in de memorie van toelichting:

- geen veralgemening van aanmeldingsprocedures;
- steeds op basis van vrijwilligheid;
- gesteund op lokale consensus en lokale autonomie.

De Vlor aanvaardt echter niet dat de Vlaamse Regering zonder meer kan beslissen om op een bepaalde plaats een aanmeldingsprocedure op te leggen. Hij pleit hier voor een maximale autonomie van de scholen en van de LOP's.

11.2 Start van de aanmeldingsprocedure

De Vlor stelt voor om in het decreet in te schrijven dat voor het basisonderwijs de aanmeldingsprocedures ten vroegste kunnen starten op 15 januari en voor het secundair onderwijs op de eerste schooldag van de laatste week voor de start van de paasvakantie. Dit is nodig om scholen toe te laten te beginnen inschrijven op de vroegste inschrijvingsdatum.

11.3 Inschrijven tijdens een aanmeldingsperiode

Het voorstel bepaalt dat voorafgaand aan en tijdens een aanmeldingsprocedure geen inschrijvingen kunnen gebeuren. De Vlor vraagt om wel toe te laten dat broers en zussen en kinderen van eigen personeel ingeschreven worden voor de aanmeldingsprocedure start en dat er met gesplitste aanmeldingsperiodes kan gewerkt worden, waarbij aangemelde leerlingen van een eerdere voorrangsgroep al kunnen inschrijven vóór de aanmeldingsperiode voor een volgende voorrangsgroep.

11.4 Lokaal overleg

In het voorstel van decreet kunnen in een gemeente zonder LOP een school of meerdere scholen een aanmeldingsprocedure opzetten als ze de andere scholen in hun gemeente daarvan op de hoogte brengen. Volgens de Vlor is dit onvoldoende. Ook indien er geen LOP is, moet een school die wil starten met een aanmeldingsprocedure hierover overleggen met de andere scholen in die gemeente.

11.5 Aansluiten bij een LOP

De parlementsleden stellen voor om scholen in een gemeente die grenst aan een LOP toe te laten zich aan te sluiten bij een aanmeldingsprocedure die dat aangrenzend LOP opzet. Zij sluiten dit echter uit voor gemeenten die grenzen aan het tweetalig Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Vlor ziet nochtans geen enkele reden om dit te verbieden.

11.6 Middelen

Het voorstel voorziet dat de Vlaamse Regering binnen de beschikbare begrotingskredieten de nodige middelen kan voorzien om de aanmeldingsprocedures te ondersteunen en hiervoor de modaliteiten kan bepalen.

De Vlor vraagt aan de parlementsleden om hierin te schrijven dat de Vlaamse Regering middelen voorziet om de aanmeldingsprocedures te ondersteunen en dat er op dit punt een overgangsregeling komt voor de bestaande aanmeldingsprocedures. Voor het overige verwijst de Vlor hier naar zijn advies op eigen initiatief over de experimentele aanmeldingsprocedures.¹³

11.7 Ordeningscriteria

De Vlor stelt vast dat voorrangsgroepen alleen spelen indien scholen een capaciteitsprobleem hebben. Op dat ogenblik worden voorrangsgroepen in de feiten ordeningscriteria. Voor zijn bedenkingen bij de voorrangsgroepen verwijst de Vlor naar punt 5.

11.7.1 Basisonderwijs

De Vlor pleit om voor het basisonderwijs één of een combinatie van deze ordeningscriteria toe te laten:

- afstand thuis–school;
- afstand werkadres van één van beide ouders–school;
- plaats van de school in de rangordering in de keuze van de ouders;
- toeval.

De raad vraagt de parlementsleden ook om ‘thuis’ niet alleen te definiëren als het wettelijk domiciliëringsadres van de leerling, maar ook als de plaats waar de leerling op schooldagen gewoonlijk overnacht. Deze uitbreiding maakt onder meer mogelijk ook rekening te houden met leerlingen die in een internaat verblijven.

11.7.2 Secundair onderwijs

De Vlor vraagt om bij chronologie van aanmelding het verplicht gebruik van een telefonisch aanmeldingssysteem te schrappen. Dit werkt immers niet minder discriminerend dan andere

¹³ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de experimentele aanmeldingsprocedures](#), 25 november 2010, p. 20 en 21.

aanmeldingssytemen en om voor het secundair onderwijs ook de afstand thuis – school en het toeval toe te laten.

De toegelaten ordeningscriteria worden dan volgens de Vlor, één of een combinatie van:

- afstand thuis - school;
- chronologie;
- plaats van de school in de rangordening in de keuze van de ouders;
- toeval.

De raad vraagt de parlementsleden om ook hier ‘thuis’ niet alleen te definiëren als het wettelijk domiciliëringsadres van de leerling, maar ook als de plaats waar de leerling op schooldagen gewoonlijk overnacht. Deze uitbreiding maakt onder meer mogelijk ook rekening te houden met leerlingen die in een internaat verblijven.

11.8 Inschrijving na aanmelding

11.8.1 Inschrijvingsregister en aanmeldingsregister

Het aanmeldingsregister verdwijnt na afloop van de aanmeldingsperiode. De Vlor vraagt om in het decreet een duidelijk artikel op te nemen dat bepaalt dat het aanmeldingsregister op dat ogenblik naadloos wordt opgenomen in het inschrijvingsregister.

11.8.2 Bevestiging van de inschrijving

Na de schriftelijke melding van een gunstige rangschikking krijgen de ouders minimaal 1 maand om de inschrijving te bevestigen. De Vlor vraagt om dit te beperken tot minimaal 15 schooldagen

11.8.3 Weigeringsattesten

In zijn advies over de experimentele aanmeldingsprocedures formuleerde de Vlor de aanbeveling om voor de scholen en vestigingsplaatsen die hoger staan in de voorkeursorde van de ouders of de leerling dan de school of vestigingsplaats waarvoor een inschrijving gerealiseerd wordt, automatisch een weigeringsattest uit te reiken.¹⁴ Het voorstel van decreet bepaalt alleen dat aan de ouders schriftelijk wordt meegedeeld welke plaats de leerling heeft in het aanmeldingsregister van de verschillende scholen waarvoor de ouders een hogere keuze gemaakt hadden dan de toegewezen school. Voor de Vlor volstaat dit niet. De ouders moeten voor die scholen en vestigingsplaatsen automatisch een weigeringsattest ontvangen. Dat weigeringsattest moet duidelijk vermelden hoeveel niet-ingeschreven leerlingen gunstiger gerangschikt zijn dan de betrokken leerling. Dit is nodig om die leerling in staat te stellen zijn recht op een vrijgekomen plaats of een nieuwe plaats te realiseren.

De Vlor vraagt om in het decreet toe te voegen dat de schoolbesturen het LOP kunnen machtigen om in het kader van een aanmeldingsprocedure in hun naam rechtsgeldig weigeringsattesten te kunnen uitreiken.

¹⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de experimentele aanmeldingsprocedures](#), 25 november 2010, p. 18.

11.9 Goedkeuring van de aanmeldingsprocedure

11.9.1 Controle op de naleving van het decreet

Het voorstel geeft aan de Commissie Leerlingenrechten de opdracht om de aanmeldingsprocedures te toetsen aan de bepalingen van het decreet en aan vier uitgangspunten:

- realiseren van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen;
- vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie;
- bevorderen van sociale mix en cohesie;
- de bescherming van de gelijke onderwijs- en inschrijvingskansen van Nederlandstaligen en het behoud van het Nederlandstalig karakter van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

De Vlor vroeg in zijn advies over de experimentele aanmeldingsprocedures om te voorzien in een onafhankelijke commissie die de aanmeldingsprocedures kan toetsen aan de voorwaarden van het decreet. Hij suggereerde om die bevoegdheid toe te kennen aan een tweede kamer van de Commissie Leerlingenrechten.¹⁵ De Vlor blijft bij dit standpunt. Hij vindt het geen goed idee om de mensen die de aanmeldingsprocedures moeten goedkeuren nadien ook de individuele klachten tegen die aanmeldingsprocedure te laten beoordelen. De raad kan niet aanvaarden dat die Commissie Leerlingenrechten in haar reglement van orde de verdere inhoud kan bepalen van het dossier dat de indieners bij een voorstel van aanmeldingsprocedure moeten voegen. Dit is een bevoegdheid die alleen de decreetgever toekomt. De Vlor aanvaardt evenmin de machtiging die het decreet geeft aan de Commissie Leerlingenrechten en aan de Vlaamse Regering om een goedkeuring na verloop van tijd in te trekken. Dit kan volgens de Vlor alleen naar aanleiding en op basis van een wijziging in het decreet of van een klacht die aantoont dat de aanmeldingsprocedure niet conform is met het decreet.

11.9.2 De kalender

De Vlor vindt de timing voor de goedkeuring van de aanmeldingsprocedures zoals die opgenomen is in het decreet, in principe haalbaar, maar niet voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2012–2013. Hij vraagt aan de parlementsleden om voor de inschrijvingen voor dat schooljaar een overgangsregeling te voorzien. Zelfs voor de goedkeuring van de bestaande aanmeldingsprocedures is er met deze timing geen ordentelijk verloop mogelijk. De Vlor suggereert om in het decreet op te nemen dat de aanmeldingsprocedures die nu bestaan en werken voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2012–2013 en 2013–2014 beschouwd worden in overeenstemming te zijn met de bepalingen van het decreet.

De Vlor vraagt zich af of de voorgestelde datum van inwerkingtreding, 1 september 2012, geen problemen zal opleveren voor de voorbereiding van de inschrijvingen voor het schooljaar 2012-2013.

¹⁵ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de experimentele aanmeldingsprocedures](#), 25 november 2010, p. 19.